

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. J.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. R. H., advokátom so sídlom v B., žalovanému **Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava**, so sídlom v Bratislave, Primaciálne nám. č. 1, Bratislava, **o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 14 C 45/2001, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 10. marca 2009 sp.zn. 8 Co 458/2007 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 10. marca 2009 sp.zn. 8 Co 458/2007 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave označeným uznesením odmietol odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 28. júna 2007 č.k. 14 C 45/01-104, ktorým bol zamietnutý jej návrh o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Uviedol, že zásielka s napadnutým rozsudkom bola zástupcovi žalobkyne po prvom neúspešnom pokuse o doručenie, ku ktorému došlo 1.8.2007, uložená na pošte 2.8.2007, keď ani opakovaný pokus o doručenie uskutočnený v tento deň nebol úspešný. Pretože zástupca žalobkyne si zásielku v lehote troch dní od jej uloženia nevyzdvihol (k fyzickému doručeniu zásielky došlo až 16.8.2007), nastali u neho v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. účinky doručenia a to dňom 7.8.2007. Lehota na podanie odvolania začala žalobkyni plynúť odo dňa nasledujúceho po tomto dni a uplynula dňom 22.8.2007 (streda). V mene žalobkyne bolo odvolanie podané osobne na súde dňa 30.8.2007, teda oneskorene.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu ako odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Žiadala, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil

na ďalšie konanie. Namietala, že odmietnutím odvolania jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukazovala na to, že neboli splnené zákonné podmienky umožňujúce použitie právnej fikcie doručenia rozsudku súdu prvého stupňa, pretože v čase doručovania sa jej zástupca v mieste bydliska nezdržoval, lebo v dňoch 28.7.2007 až 5.8.2007 trávil dovolenku mimo miesta svojho bydliska. Na preukázanie svojho tvrdenia k dovolaniu pripojila fotokópiu dovolenkového lístka potvrdenú zamestnávateľom jej zástupcu v základnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníčkou konania, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania

z dôvodu jeho oneskorenosti, ak záver súdu o otázke včasnosti podaného odvolania je predčasný a teda nesprávny, pretože nebolo zistené, či odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo riadne doručené, resp. či pri jeho doručovaní bol dodržaný zákonný postup.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. v znení do 14.10.2008 ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.

Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené, pričom v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 O.s.p. (účinného od 1.7.2007) údaje uvedené na doručenke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručenke skutočne uvedené. Pokiaľ doručenka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka (resp. jeho zástupcu), ktorému bolo doručované, navrhnúť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval (účastník nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je uvedené na doručenke, teda o čom neplatí predpoklad pravdivosti). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, len ak je zistené, že adresát sa v mieste doručenia

v čase doručovania zdržoval a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručenie v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

V preskúmvanej veci je z obsahu doručky založenej v spise na č.l. 109 zrejmé, že obsahuje len údaje o tom, že prvý neúspešný pokus o doručenie zástupcovi žalobkyne s výzvou o opakované doručenie bol vykonaný dňa 1.8.2007, opakované doručenie bolo vykonané 2.8.2007 a zásielka bola uložená na pošte 2.8.2007. Okolnosť, že sa adresát v mieste doručenia dňa 1.8.2007 zdržoval, doručka nepotvrďuje, pretože žiaden takýto údaj na nej uvedený nie je (doručka neobsahuje predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručenia zdržuje“). Za týchto okolností bolo povinnosťou odvolacieho súdu vykonať (prípadne aj prostredníctvom súdu prvého stupňa) šetrenie na zistenie tejto okolnosti. Pretože odvolací súd takto nepostupoval, je jeho rozhodnutie o odmietnutí odvolania predčasné a teda nesprávne.

Ak teda odvolací súd odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané bez toho, aby boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, odňal jej týmto rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm.f/ O.s.p. v spojení s § 10 ods. 1, § 201 a § 212 a nasl. O.s.p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júla 2009

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová